

Överskotts målet

TIMBRO

11 juni 2013

Joakim Sonnegård

FINANSPOLITISKA RÅDET

SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

Överskottsmålet: en kort bakgrund

- Sedan år 2000 har Sverige ett överskottsmål som säger att vi över en konjunkturcykel i genomsnitt ska ha 1 % överskott i den offentliga sektorns finansiella sparande;
- År 2010 fattade riksdagen beslut om att i budgetlagen slå fast att "Regeringen ska till riksdagen lämna förslag till mål för den offentliga sektorns finansiella sparande", (2 kap, §1 Budgetlagen);
- **OBS!** *lagen säger ingenting om vilken nivå målet ska ligga på*; i lagtexten står dock inom parentes ordet "överskottsmål";

Överskottsmålet :forts.

- FPR menade i sitt remissvar inför lagändringen 2010 att:
  - Det bör finnas en bestämmelse i budgetlagen om ett mål för den offentliga sektorns finansiella sparande;
  - Målets nivå bör ej lagregleras;
  - Målet bör benämnas *saldomål*, eftersom man kan tänka sig ett negativt sparande.

Varför ett överskottsmål?

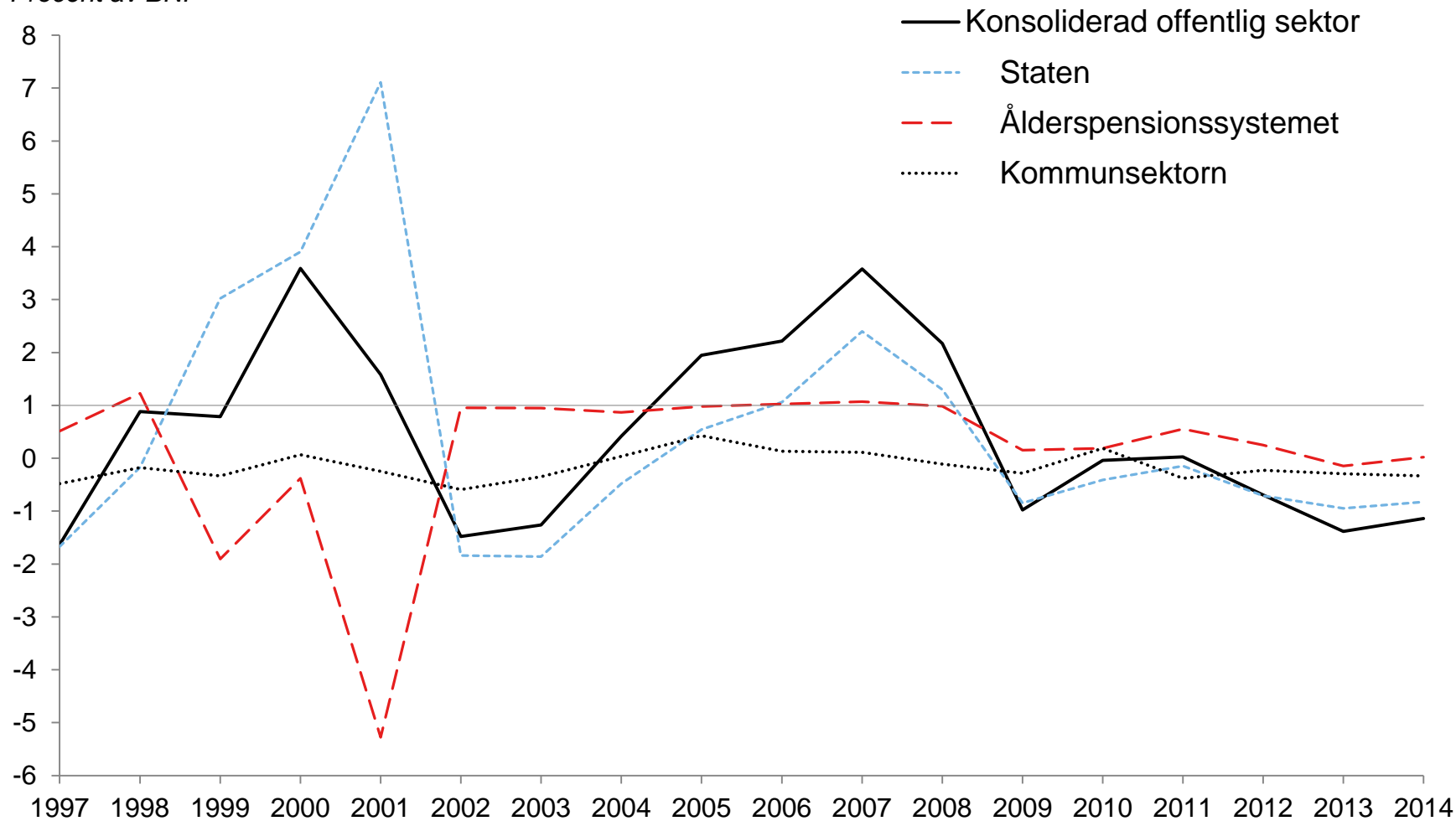
- Stabilitets- & tillväxtpakten (1997) har en underskottsgräns på 3 % av BNP; Sverige har i enlighet med denna ett medelfristigt mål på som lägst *minus* 1 % av BNP;
- Regeringens motiv för ett överskottsmål:
  - Långsiktigt hållbara offentliga finanser;
  - Ekonomisk effektivitet;
  - En jämn fördelning av resurserna mellan generationerna, samt
  - Tillräckliga marginaler så att stora underskott kan undvikas i lågkonjunktur, även med en aktiv kontracyklisk finanspolitik.

Varför 1 procent av BNP?

- Regeringen menade 2010 att nivån 1 % tills vidare bör behållas & FPR instämde;
- 1 % målet är grovt tillyxat, men det är inte uppenbart att en annan nivå på målet är att föredra;
- I nuläget, med stora statsfinansiella problem i många länder, innebär det (förmodligen) en trovärdighetsvinst att hålla fast vid 1 % målet;
- På lång sikt är själva existensen av ett rimligt saldomål, som kan utgöra en motvikt mot kortsiktiga överväganden i finanspolitiken, viktigare än målets exakta nivå.

Finansiellt sparande 1997–2014

Procent av BNP

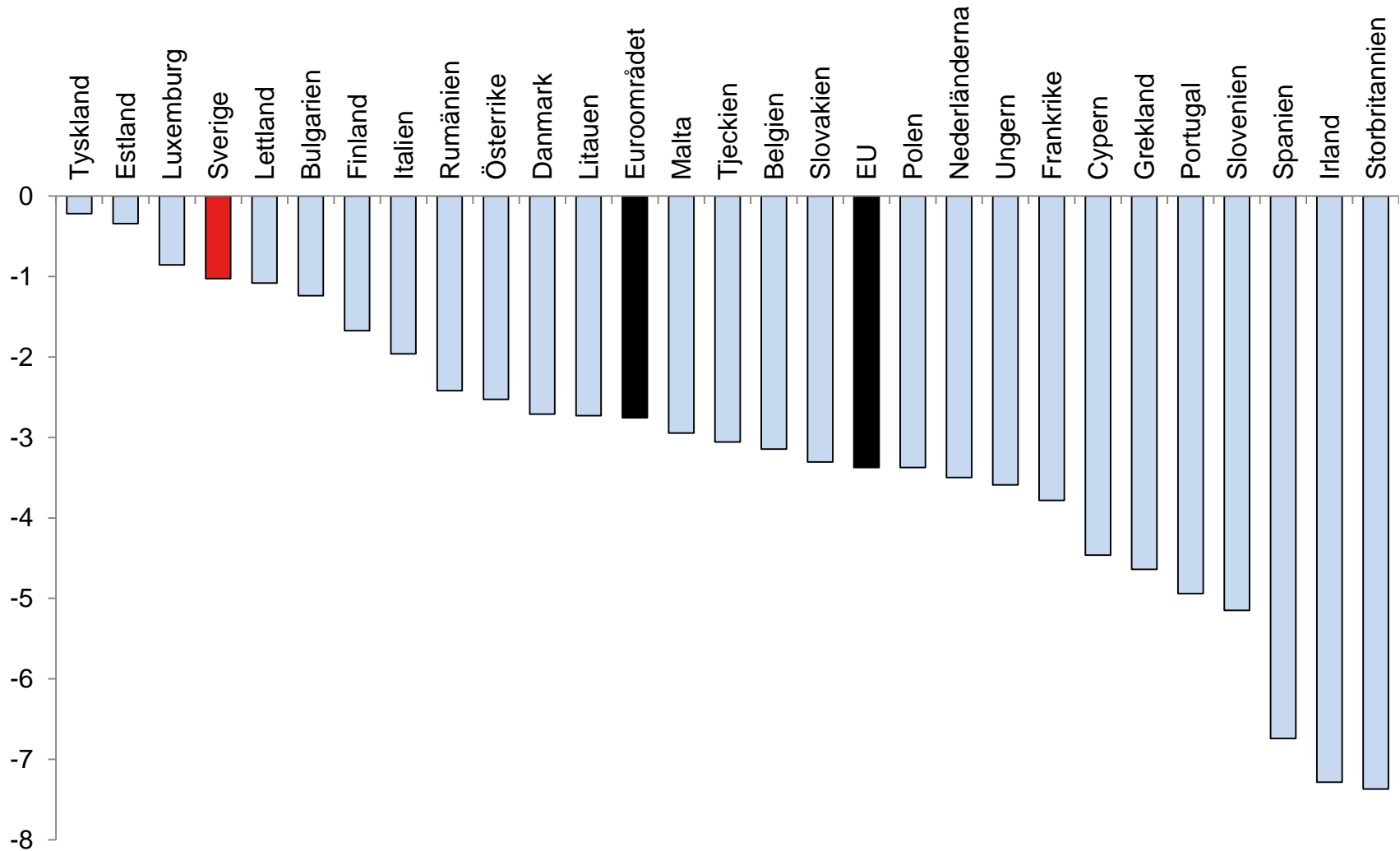
Har överskottsmaålet spelat någon roll?

Offentliga finanser och BNP

Figur 1.9 Finansiellt sparande 2013

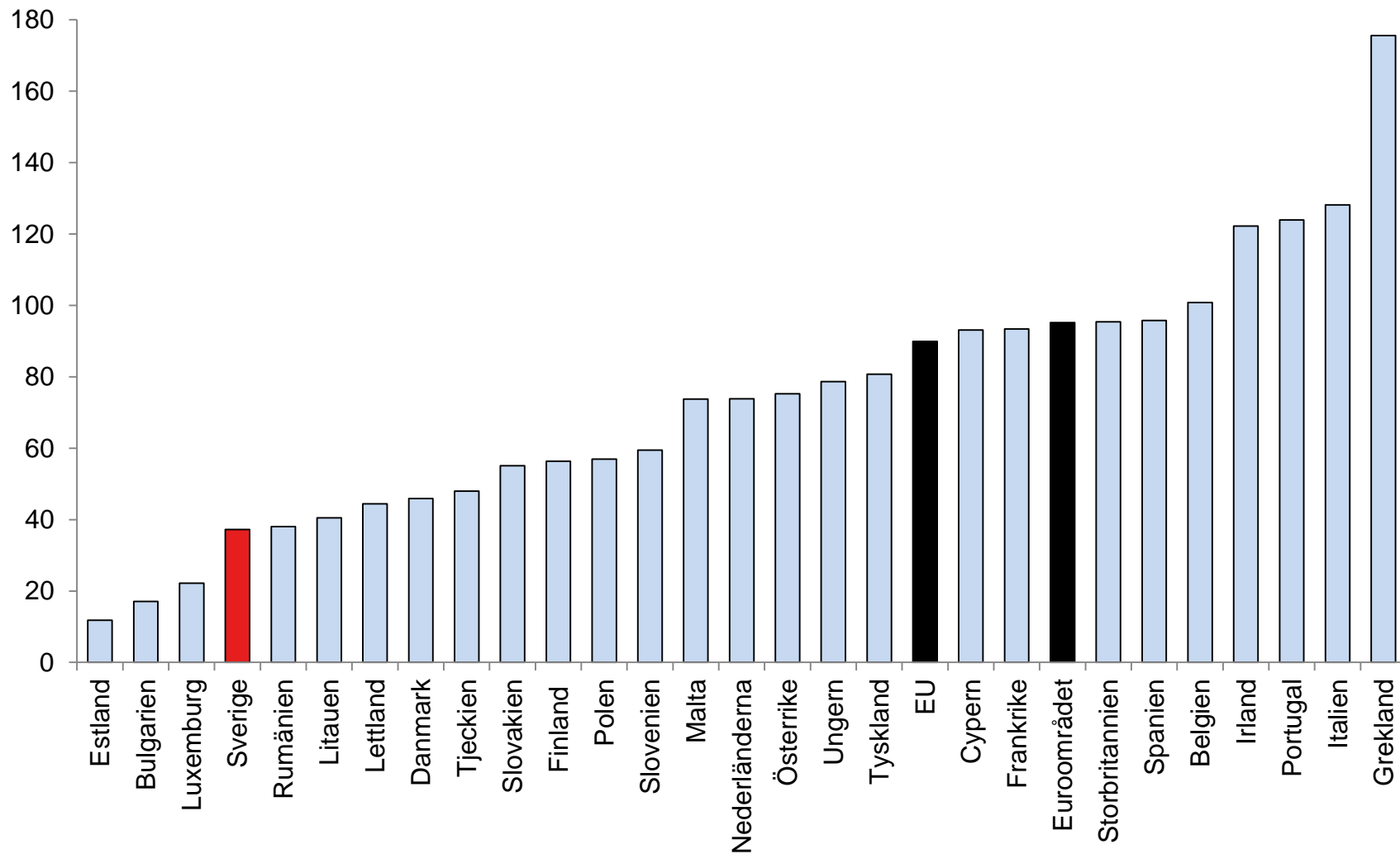
Procent av BNP

Figur 1.10 Bruttonskuld 2013

Procent av BNP

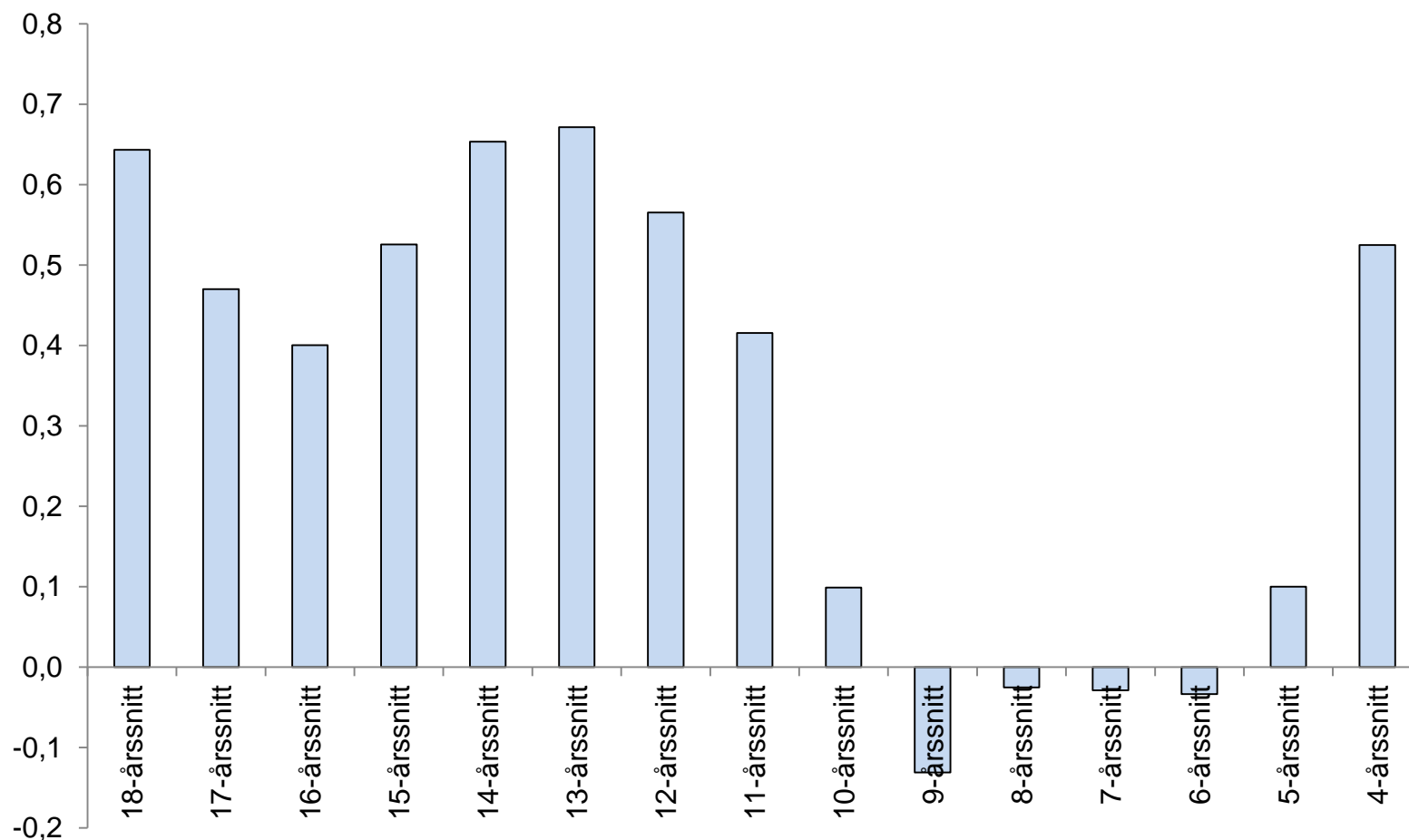

FINANSPOLITISKA RÅDET

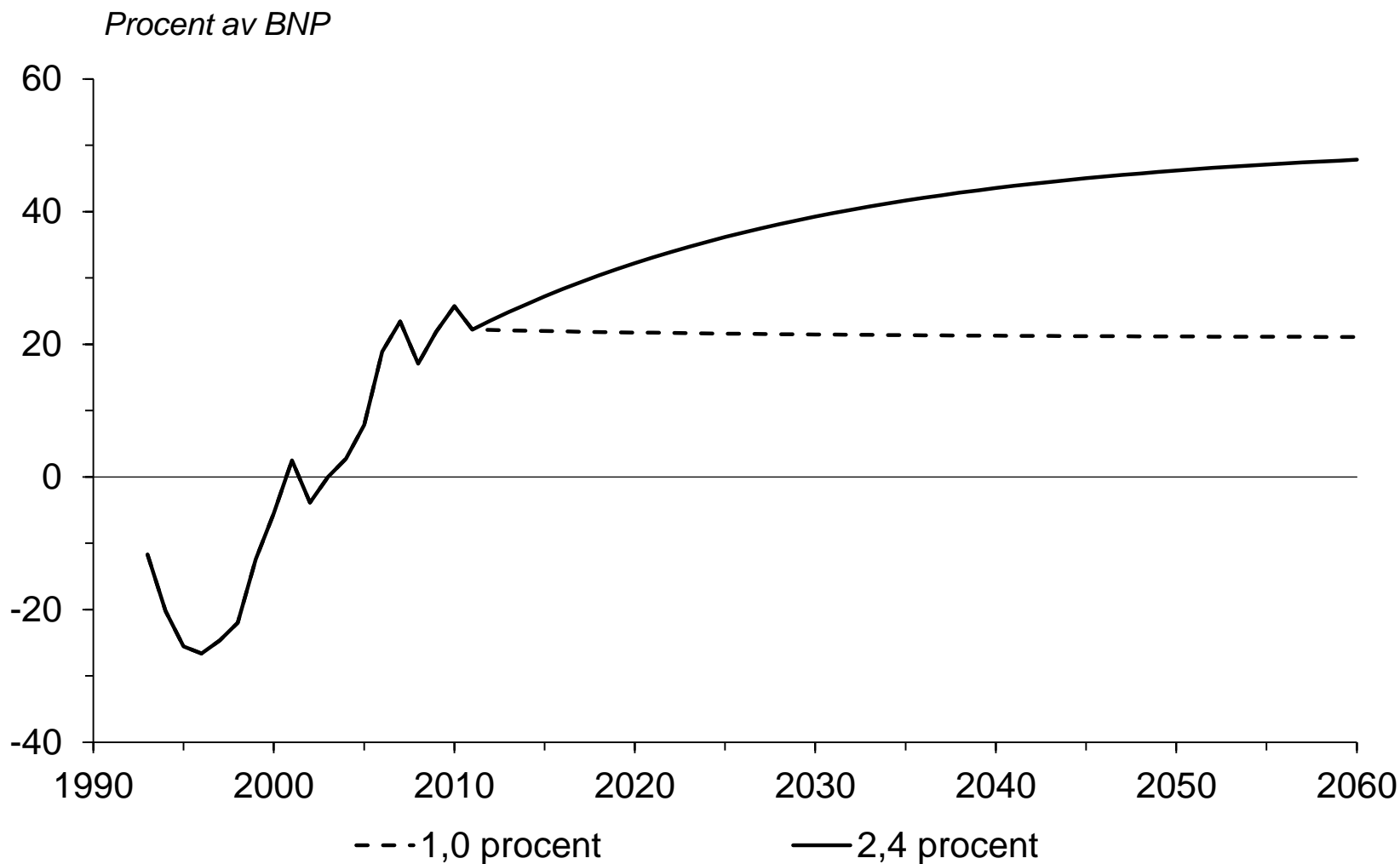
SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

Genomsnitt av faktiskt sparande med 2017 som slutår

Procent av BNP

Den offentliga sektorns finansiella nettoförmögenhet

Plan för återgång till överskott saknas

- En målavvikelse behöver inte i sig skada trovärdigheten för finanspolitiken om det finns:
  - övertygande argument för avvikelsen och
  - en tydlig plan för återgång till överskott.
- Regeringen bör presentera en tydlig strategi för hur överskottsmålet ska kunna nås.